***Eduskunnan lausuma (HE 291/2014 vp ja EV 363/2014 vp)***

Eduskunta on vastauksessaan EV 363/2014 vp. antanut seuraavan lausuman:
”Eduskunta edellyttää, että hallitus viipymättä selvittää mahdollisuudet keventää ja yksinkertaistaa sakon muuntorangaistusmenettelyä ja sitä edeltäviä vaiheita ja valmistelee tarvittavat ehdotukset annettavaksi samanaikaisesti eduskunnalle sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain voimaanpanoa koskevan lakiehdotuksen kanssa.”

Oikeusministeriö toteaa, että hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi oikeudenkäymiskaaren muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 200/2017 vp) esitetyt muutokset muuntorangaistusmenettelyyn ovat osa lausuman toteuttamista.

Oikeusministeriössä on lisäksi selvitetty mahdollisuutta saada muuntorangaistusasiat kulkemaan viranomaisten välillä sähköisesti. Tämä edellyttää tietojärjestelmäyhteyksiä Oikeusrekisterikeskuksen ja oikeushallinnon tietojärjestelmän ja Oikeusrekisterikeskuksen ja Rikosseuraamuslaitoksen tietojärjestelmän välille. Nämä yhteydet olisi mahdollista toteuttaa meneillään olevien AIPA- ja ROTI-hankkeen yhteydessä. Oikeusrekisterikeskuksen ja oikeushallinnon välisten tietojärjestelmäyhteyksien edellyttämä 600 000 euron rahoitus sisältyy hallituksen kehyspäätökseen vuosille 2019-2022. Oikeusrekisterikeskuksen ja Rikosseuraamuslaitoksen välisen tietojärjestelmäyhteyden edellyttämää rahoitusta selvitetään parhaillaan.

Oikeusministeriössä on lisäksi selvitetty eräitä muita lainmuutostarpeita.

Ensinnäkin on selvitetty mahdollisuutta siirtää muuntorangaistuksen täytäntöönpanon aloittamistehtävät ulosotolta Rikosseuraamuslaitokselle. Tässä vaiheessa selvitystyötä on kuitenkin katsottu, että tehtävien siirto ei olisi taloudellisesti kannattavaa, koska aloittamistehtävien hoitaminen Rikosseuraamuslaitoksessa olisi kalliimpaa kuin ulosottolaitoksessa. Muutoksella ei myöskään olisi saavutettavissa mainittavia vaikuttavuushyötyjä rangaistusten täytäntöönpanon näkökulmasta. Yksittäisinä muutoksina tältä osin selvitetään lykkäystoimivallan siirtoa Rikosseuraamuslaitokselle ja eräitä säännösmuutoksia sakkojen maksamiseen vankilassa.

Toiseksi hallituksen esitystä 291/2014 valmisteltaessa arvioitiin mahdollisuuksia siirtää puhevalta muuntomenettelyssä syyttäjiltä oikeusrekisterikeskukselle ja mahdollisuutta kirjallisen menettelyn käyttöön. Esityksen kiireellisen valmisteluaikataulun vuoksi näistä esityksistä luovuttiin tuolloin. Ehdotusten toteuttamismahdollisuuksia on mahdollista arvioida uudestaan edellä mainittujen tietojärjestelmäyhteyksien valmistelun yhteydessä.